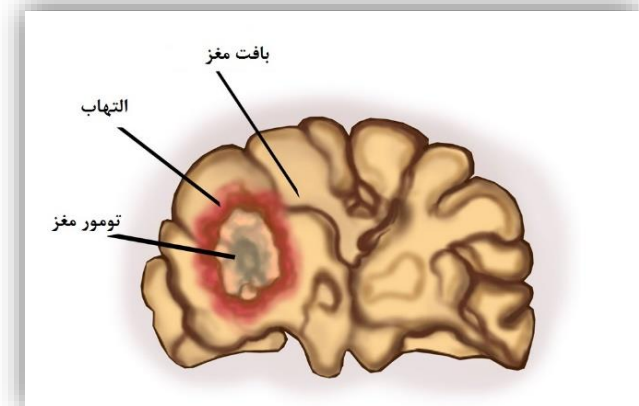

❖ شرح بیماری

تومورهای مغزی ضایعات فضاگیری هستند که سبب ایجاد فشار، تهاجم و یا تخریب بافت‌های احاطه کننده مغز و ساختمان‌های عصبی می‌شوند. تومور مغزی می‌تواند در هر سنی اتفاق افتد و می‌تواند اولیه، متاستاتیک و یا دارای منشأ پیش‌رونده باشند. در بالغین بیشترین میزان شیوع بین ۴۰ تا ۶۰ سالگی است. در کودکان اکثر تومورهای مغزی قبل از ۱ سالگی و یا بین سنین ۲ تا ۱۲ سالگی اتفاق می‌افتد. تومورها بر اساس خصوصیات بافت شناسی و درجه بدخیمی طبقه بندی می‌شوند. پیش آگهی بستگی به نوع تومور و وضعیت سلامت بیمار دارد.

❖ علائم

✓ یکی از اولین علائم و نشانه‌های تومور مغزی، خاصیت غافلگیرکنندگی آن است.

✓ سردرد: موضعی یا عمومی

✓ تشنج

✓ تغییرات شعوری، رفتاری و شخصیتی: عدم آگهی به زمان و مکان، عدم توانایی در اجرای دستورات، تحریک پذیری، فراموشی، کاهش حافظه، اختلال در قضاوت

✓ کاهش سطح هوشیاری، گیجی و یا کما

✓ سرگیجه که با تغییر پوزیشن (وضعیت)

✓ تغییرات بینایی: دوبینی، اختلال میدان بینایی، کاهش قدرت بینایی.

✓ علائم گوارشی مانند تهوع، از دست دادن اشتها و استفراغ

✓ کاهش قدرت حرکتی: همی پارزی و همی پلژی (فلج نیمه بدن)

✓ آفازی

✓ اختلال در راه رفتن: اختلال در حفظ تعادل، عدم هماهنگی در حرکت

✓ اختلالات شنوایی

✓ اختلالات حسی: هیپراستزی (حساسیت زیاد به لمس یا درد)، پاراستزی (گزگز یا خواب‌رفتگی اندام)، اگنوزی

(عدم توانایی در تشخیص)، آپراکسی (عدم توانایی در به کار بردن اشیاء)، آگرافی (عدم توانایی در نوشتن) و

استرگنوزیس (درک و تشخیص از طریق حس لامسه)

✓ اختلال عملکرد اعصاب جمجمه‌ای

❖ علل شایع

علت تومورهای مغزی ناشناخته است. بعضی از تئوری‌ها شامل عوامل ژنتیک، هورمونی، فاکتورها یا مواد شیمیایی، اشعه، تروما (ضربه)، ویروس‌ها و رژیم غذایی هستند.

❖ عوارض احتمالی

تومورهای مغزی در صورتی که درمان نشوند می‌توانند عوارضی از جمله مشکلات حرکتی، مشکل در تکلم و ادراک، تمرکز، افزایش فشار داخل جمجمه و ... را به دنبال داشته باشند.

❖ تشخیص

✓ تصویربرداری از جمجمه

✓ سی.تی.اسکن مغز: برای تعیین محل تومور و تشخیص

اندازه‌ی آن و برای بررسی از نظر ادم مغز

✓ آنژیوگرافی مغز: بررسی عروق تومور و عروق اطراف تومور.

✓ ام.آر.آی (MRI): برای تعیین اندازه و محل تومور و

وضعیت عروقی تومور و ادم مغزی

✓ بیوپسی (نمونه‌برداری) مغز: برای بررسی تومور از نظر بافت

شناسی و تعیین درجه تومور

✓ اندازه‌گیری فشار داخل جمجمه

✓ آزمایش چشم: در صورتی که تومور در بخش پیشانی مغز

تشکیل شده باشد، عصب بینایی که چشم را به مغز

متصل می‌کند کمی دچار برآمدگی می‌شود.

✓ معاینه عصبی: چک کردن قدرت عضلانی، رفلکس و حافظه و تشخیص احساس گرما از سرما بر روی پوست (آزمون احساس)

✓ یوگا، تکنیک‌های آرام سازی و بیوفیدبک به کاهش استرس کمک می‌کنند. طب سوزنی جهت کم کردن عوارض جانبی داروها و گیاهان دارویی مانند استرالاگوس و پنجه‌ی گربه باعث تحریک سیستم ایمنی می‌شود.

✓ آنتی اسیدها
✓ مسکن‌ها: برای تسکین درد
✓ ضد استفراغ‌ها: برای به حداقل رساندن تهوع و استفراغ
✓ محدودیت مصرف مایعات: جهت پیشگیری از ادم مغزی

❖ درمان

درمان اختصاصی بسته به نوع تومور، محل و میزان دسترسی به آن و همچنین میزان حساسیت تومور به اشعه انجام می‌شود.

درمان غیر جراحی:

✓ رادیوتراپی (پرتو درمانی)
✓ شیمی درمانی

درمان جراحی:

✓ برداشتن تومور از طریق جراحی
✓ جراحی با استفاده از لیزر
✓ میکروسرجری

✓ شنت بطنی- دهلیزی یا بطنی- شکمی برای تخلیه مایع مغزی- نخاعی (CSF)

درمان‌های جایگزین:

✓ در مورد ترکیب این گونه درمان‌ها با پزشک صحبت کرده و مطمئن شوید که این روش‌های درمانی مضر نبوده یا داروهای تجویز شده تداخل ندارند.

❖ فعالیت

✓ بیمار را به ادامه عملکردش (حرفه‌ای و اجتماعی) تا حد ممکن تشویق کنید تا از محرومیت حسی و انزوای اجتماعی بیمار اجتناب شود.
✓ بیمار را تشویق کنید تا جهت انجام فعالیت‌هایش در صورت نیاز کمک بگیرد.

❖ رژیم غذایی

✓ پیروی از رژیم تجویز شده توسط پزشک
✓ مصرف مایعات فراوان

❖ دارو

✓ کورتیکواستروئیدها مانند دگزامتازون (دکادرون): برای کنترل ادم مغزی و کاهش فشار داخل جمجمه
✓ دیورتیک‌های اسموتیک: برای کاهش ادم مغزی
✓ ضد تشنج‌ها مانند فنی توئین (دیلانتین): برای پیشگیری از تشنج
✓ H2 بلاکرها مانند سایمتیدین یا رانیتیدین: برای پیشگیری از زخم‌های استرسی

❖ درچه شرایطی به پزشک مراجعه نمائید؟

در صورت مشاهده موارد زیر به پزشک مراجعه کنید

✓ حملات تشنج
✓ تغییر در سطح هوشیاری
✓ تغییرات رفتاری و عصبی
✓ تغییرات تنفسی
✓ عفونت همراه با تب
✓ خونریزی
✓ زخم استرسی: نفخ شکم، درد، استفراغ، مدفوع قیری رنگ

تهیه و تنظیم:

گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مهراد